

RTU studiju kurss "Seniora dzīves kvalitātes kritēriju izvērtēšana"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA1646
Nosaukums	Seniora dzīves kvalitātes kritēriju izvērtēšana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Santa Melķe - Lektors
Mācītspēks	Tamāra Pigozne - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā tiek analizēti senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas domēni un indikatori, kā arī senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metodoloģijas un praktizēta to izmantošana sociālajā darbā ar senioriem. Papildus teorētiskajiem jautājumiem studenti attīsta prasmes un pilnveido kompetences iesaistīties sociālās politikas izstrādē, attīstībā, īstenošanā un novērtēšanā senioru dzīves kvalitātes uzlabošanas aspektā sociālā darba vadības praksē; izvērtēt sociālā darba resursu kvalitāti un lietderību; veikt pētniecisko darbību; modelēt, analizēt un izvērtēt savu profesionālo darbību un pilnveidot to.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir papildināt teorētiskās zināšanas, attīstīt prasmes un pilnveidot kompetences senioru dzīves kvalitātes novērtēšanā sociālajā darbā un izmantot tās sociālā darba vadības praksē. Studiju kursa uzdevumi: - veicināt zināšanu apguvi un padziļināt izpratni par senioru dzīves kvalitāti un tās novērtēšanu sociālā darba vadības praksē; - pilnveidot studentu prasmi pielietot senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metodoloģiju sociālā darba vadības praksē; - attīstīt kompetenci novērtēt dažādus senioru dzīves kvalitātes aspektus, kā arī saskatīt un piedāvāt to pilnveides iespējas indivīda līmenī un mikro, mezo un makro praksē un to atbilstību kvalitātes standartu prasībām; reflektēt, analizēt un kritiski vērtēt teorijas un prakses mijiedarbību sociālā darba vadības praksē.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. patstāvīgais darbs: senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metožu salīdzinājums - priekšrocības un kritika. 2. patstāvīgais darbs: "Prezentācijas sagatavošana par izvēlētais senioru dzīves kvalitātes izvērtēšanas pieejas priekšrocībām un izaicinājumiem". 3. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Jaunākie pētījumi Latvijā un pasaulē par senioru dzīves kvalitāti". 4. patstāvīgais darbs: gatavošanās eksāmenam - projekta „Senioru dzīves kvalitāte un priekšlikumi tās uzlabošanai” izstrāde.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Deklava, L., Apsīte, M., Millere, I., & Fokina, O. (2018). Dzīves kvalitāte un tās saistība ar stresoriem pansionāta iedzīvotājiem Latvijā. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume IV, May 25th -26th, 15-23. 2. Dmitrijeva, N., & Vilks, A. (2015). Sociālā darba rezultativitātes novērtēšanas un mērīšanas metodes. Zināšanu pārnese sociālā darba praksē, 2, 27-30. 3. Sociālās drošības sistēmas novērtējums personām ar invaliditāti. (2022). LR Saeima. 4. Sociālā atbalsta sistēma iedzīvotājiem. (2025). Grām.: Pašvaldību rokasgrāmata. 35-50.lpp. LR Valsts kontrole. Pieejams: https://lrvk.gov.lv/uploads/files/Dokumenti/Revizijas/Pasvaldibu_rokasgramata_2025.pdf 5. Sociālo dienestu kvalitātes vadības pašnovērtējuma metodika. (2023). Personu apvienība SIA „Projektu un kvalitātes vadība” un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "O.D.A." Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/media/25419/download?attachment Papildu / Additional: 1. Par Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēm 2022.–2027. gadam. (2022). MK. Pieejams: https://likumi.lv/ta/id/338304-par-bernu-jaunatnes-un-gimenes-attistibas-pamatnostadnem-20222027gadam 2. Profesionālā pilnveide sociālajā darbā. (2018). Liepāja, LiePA. 3. Sociālais darbs, Izglītība, Pētniecība, Prakse. (2017). Rīga, RSU. 4. Smith, M.J. (2010). Handbook of Program Evaluation for Social Work and Health Professionals. NY, Oxford University Press. 5. Moriarty, J. & Manthorpe, J. (2017). The effectiveness of social work with adults. Policy Institute at King's. 6. Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021. - 2027.gadam (Ministru kabineta 01.09.2021. rīkojums Nr. 616).
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas par pieejām un stratēģijām intervences veikšanai sociālajā darbā ar senioriem un sociālajiem pakalpojumiem un atbalstu senioriem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakst stundas	Patstāv. darbs	Kontakst stundas	Patstāv. darbs

1. temats Sociālā darba ar senioriem specifika dzīves kvalitātes kontekstā.	4	0	2	0
1. lekcija Senioru kā mērķgrupas sociālajā darbā psihosociālais raksturojums. Sociālā darba vērtības un principi darbā ar senioriem dzīves kvalitātes uzlabošanā.				
2. temats Senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas domēni un indikatori sociālā darba vadības kontekstā.				
2. lekcija Senioru dzīves kvalitātes kritēriji un rādītāji mikro, mezo un makropraksē. Sociālā darba Latvijā tiesiskais regulējums.				
3. temats Senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas sociālā darba vadības praksē specifika un dizains.	6	0	4	0
3.-7. lekcija Senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metodoloģija. Biopsihosociālā pieeja, ģimenes sistēmu teorija, spēka perspektīva, aktīvās novecošanās pieeja u.c. izvērtēšanā. Vajadzību un apdraudējuma risku izvērtēšana senioriem. Izvērtēšanas instrumenti jeb standartizēti protokoli sociālo pakalpojumu piešķiršanai.				
1. patstāvīgais darbs: senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metožu salīdzinājums - priekšrocības un kritika.	0	8	0	12
Seminārs "Senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metožu salīdzinājums".	4	0	2	0
4. temats Senioru dzīves kvalitātes dinamika un dzīves kvalitāti ietekmējošie faktori.	4	0	0	0
8.-9. lekcija Senioru dzīves kvalitātes modelis un tā izmantošana senioru dzīves kvalitātes novērtēšanā: emocionālā labklājība, starppersonu attiecības, materiālā labklājība, personiskā attīstība, fiziskā labklājība, pašnoteikšanās, sociālā iekļaušana, tiesības (Van Hecke et al, 2018).				
2. patstāvīgais darbs: "Prezentācijas sagatavošana par izvēlētas senioru dzīves kvalitātes izvērtēšanas pieejas priekšrocībām un izaicinājumiem".	0	12	0	16
Seminārs "Izvēlētas senioru dzīves kvalitātes izvērtēšanas pieejas priekšrocību un izaicinājumu prezentācija".	4	0	2	0
5. temats Atbalsta sistēma senioru dzīves kvalitātes pilnveidei.	4	0	2	0
10.-12. lekcija Atbalsta plānošana senioriem, pamatojoties uz izvērtēšanas rezultātiem, resursu apzināšana, piesaiste un izmantošana senioru dzīves kvalitātes uzlabošanai.				
6. temats Jaunākie pētījumi Latvijā un Eiropā par senioru dzīves kvalitāti.	2	0	2	0
11. lekcija Senioru dzīves kvalitātes uzlabošanas labās prakses piemēri sociālā darba vadības praksē Latvijā un pasaulē.				
3. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Jaunākie pētījumi Latvijā un pasaulē par senioru dzīves kvalitāti".	0	12	0	16
Seminārs "Jaunāko pētījumu Latvijā un pasaulē par senioru dzīves kvalitāti prezentācija".	4	0	2	0
4. patstāvīgais darbs: gatavošanās eksāmenam - projekta „Senioru dzīves kvalitāte un priekšlikumi tās uzlabošanai” izstrāde.	0	20	0	24
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina senioru mērķgrupas galvenās iezīmes un spēj to raksturot sociālā darba ietvarā. 2. Pārzina un spēj raksturot sociālā darba Latvijā tiesiskā regulējuma avotus senioru dzīves kvalitātes kontekstā. 3. Pārzina senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas modeļus, domēnus un indikatorus. 4. Pārzina senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas sociālajā darbā specifiku un dizainus.	Vērtēšanas metodes: patstāvīgie darbi un to prezentācija seminārā. Vērtēšanas kritēriji: 1. Temata izvēle un problēmas analīze. Temata aktualitāte. Problēmas formulējums un tās risinājuma pamatojums. Faktu un argumentu izmantošana. 2. Darba saturs un analītiskā kvalitāte Satura atbilstība tematam un mērķim. Labās prakses piemēru izmantošana. Stipro un vājo pušu identificēšana un analīze. Secinājumu pamatotība un saistība ar veikto analīzi. 3. Darba struktūra un noformējums. Darba struktūras loģiskums un pārskatāmība. Noformējuma atbilstība noteiktajām prasībām. Valodas kvalitāte (pareizrakstība, stils, terminoloģijas lietojums). 4. Prezentācija. Prezentācijas prasmes. Informācijas skaidra un pārliecinoša pasniegšana. Spēja argumentēti atbildēt uz jautājumiem un uzturēt auditorijas uzmanību.

PRASMES: 1. Prot identificēt un klasificēt senioru dzīves kvalitātes uzlabošanas resursus. 2. Prot pielietot senioru dzīves kvalitātes novērtēšanas metodes un instrumentāriju. 3. Prot novērtēt klienta/-u grupas dzīves kvalitāti. 4. Prot prezentēt klienta/-u grupas dzīves kvalitātes novērtēšanas rezultātus.	Vērtēšanas metodes: patstāvīgie darbi un to prezentācija seminārā. Vērtēšanas kritēriji: 1. Temata izvēle un problēmas analīze. Temata aktualitāte. Problēmas formulējums un tās risinājuma pamatojums. Faktu un argumentu izmantošana. 2. Darba saturs un analītiskā kvalitāte Satura atbilstība tematam un mērķim. Labās prakses piemēru izmantošana. Stipro un vājo pušu identificēšana un analīze. Secinājumu pamatotība un saistība ar veikto analīzi. 3. Darba struktūra un noformējums. Darba struktūras loģiskums un pārskatāmība. Noformējuma atbilstība noteiktajām prasībām. Valodas kvalitāte (pareizrakstība, stils, terminoloģijas lietojums). 4. Prezentācija. Prezentācijas prasmes. Informācijas skaidra un pārliecinoša pasniegšana. Spēja argumentēti atbildēt uz jautājumiem un uzturēt auditorijas uzmanību.
KOMPETENCES: 1. Spēj patstāvīgi izvērtēt un analizēt senioru dzīves kvalitāti, izvēlēties vispiemērotākos resursus un formulēt priekšlikumus tās paaugstināšanai. 2. Prot pamatot izvēlēto resursu senioru dzīves kvalitātes paaugstināšanai izvēli sociālajā darbā ar senioriem, argumentējot to ar zinātniskiem un praktiskiem apsvērumiem. 3. Spēj reflektēt un kritiski novērtēt savu un kolēģu sniegumu senioru dzīves kvalitātes izvērtēšanā, resursu izvēlē. 4. Spēj reflektēt par savu profesionālo praksi un pieņemt lēmumus par senioru dzīves kvalitāti un tās paaugstināšanas iespējām. 5. Spēj izmantot inovatīvas pieejas darbā ar senioriem kā mērķgrupas sociālajā darbā dzīves kvalitātes paaugstināšanā.	Vērtēšanas metodes: patstāvīgie darbi un to prezentācija seminārā. Vērtēšanas kritēriji: 1. Temata izvēle un problēmas analīze. Temata aktualitāte. Problēmas formulējums un tās risinājuma pamatojums. Faktu un argumentu izmantošana. 2. Darba saturs un analītiskā kvalitāte Satura atbilstība tematam un mērķim. Labās prakses piemēru izmantošana. Stipro un vājo pušu identificēšana un analīze. Secinājumu pamatotība un saistība ar veikto analīzi. 3. Darba struktūra un noformējums. Darba struktūras loģiskums un pārskatāmība. Noformējuma atbilstība noteiktajām prasībām. Valodas kvalitāte (pareizrakstība, stils, terminoloģijas lietojums). 4. Prezentācija. Prezentācijas prasmes. Informācijas skaidra un pārliecinoša pasniegšana. Spēja argumentēti atbildēt uz jautājumiem un uzturēt auditorijas uzmanību.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	15
2. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	15
3. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	15
4. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā Eksāmens – projekta prezentācija	55
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	